

Jongeren op een kruispunt

Katholieke Landelijke Jeugd (KLJ) kiest de K in haar naam als jaarthema

- ▶ Jaarthema maakt 'k' concreet door werken van barmhartigheid
- ▶ Gekoppeld aan een project van solidariteit met landen in Zuiden
- ▶ In KLJ leeft nog vaak grote verbondenheid met de parochie

Erik DE SMET

Dit werkjaar plaatst de Katholieke Landelijke Jeugd (KLJ), de K uit haar naam in de kijker. De jeugd- en jongerenorganisatie wil met een jaarthema over haar christelijke identiteit bereiken dat haar afdelingen via de zeven werken van barmhartigheid aan de slag gaan met de 'k' en met solidariteit. Zoiets valt des te meer op aangezien de voorbije jaren meerdere organisaties van katholieken huize de 'k' uit hun naam schraptten. Denk maar aan vrouwenorganisatie Femma, voorheen KAV.

„In 2011 rezen er in de nationale raad, ons hoogste beslissingsorgaan, vragen over hoe onze beweging met de 'k' aan de slag kon”, vertelt Karel Billiet, stafmedewerker pastoraal. „Tot mijn eigen grote verbazing kozen de vrijwilligers voor een jaarthema over de 'k'. We werkten een en ander uit en ontwikkelden een aanbod op basis van de zeven werken van barmhartigheid.”

„Door onze wortels niet te verloochenen,” vervolgt Karel Billiet, „doen we misschien het tegengestelde van andere organisaties. Ik merk echter dat jongeren almaar meer openstaan voor een aanbod over geloof. De

negatieve houding tegenover geloof die leefde bij vorige generaties is aan het verdampen. Als beweging moeten we dan ook klaarstaan om aan jonge mensen antwoorden te bieden.”

Met zo'n driehonderd afdelingen en 22.000 leden is KLJ de vierde grootste jeugdbeweging in Vlaanderen. Ze richt zich tot kinderen en jongeren van zes tot 35 jaar, steeds in landelijke context. Uniek aan de beweging is haar sportwerking met ongebruikelijke disciplines zoals vendel- en wimpelzwaaien, touwtrekken, piramidebouw en dans. Maatschappelijke betrokkenheid is eveneens wezenlijk. Deze maanden wordt bijvoorbeeld gewerkt met het thema gehoorschade. Bedoeling is jongeren bewust te maken van het gevaar van te luide muziek en gebrekkige gehoorbescherming. Net als in alle jeugdbewegingen is spel voorts een belangrijk element van de bijeenkomsten en dat is ook te merken in het jongste jaarthema.

„Als beweging moeten we klaarstaan om vragen van jongeren over het geloof te beantwoorden”

De jaarslogan luidt *K Leef!*. Jaarthemafiguur is de barmhartige Samaritaan die de KLJ-afdelingen uitdaagt op zoveel mogelijk manieren gestalte te geven aan de 'klassieke' werken van barmhartigheid. Bijvoorbeeld oud speelgoed inzamelen voor een goed doel of met een animatieprogramma op bezoek gaan in een rusthuis. Dat alles is gekoppeld aan een project. De afde-

lingen kunnen zoveel mogelijk 'barmhartige' uren verzamelen. Persaandacht voor de plaatselijke acties levert extra uren op. Via de ontwikkelingsorganisatie Trias, een partner van KLJ, moet dat computers opleveren voor jongerenbewegingen in zeven landen in het Zuiden.

Uithangbord bij het jaarthema zijn speelse nepglasramen (foto rechts onderaan), die de band met de plaatselijke parochie moeten symboliseren. Die verbondenheid blijft een belangrijk aandachtspunt voor de organisatie. Het dorpsgevoel leeft nog sterk in de KLJ-afdelingen.

Sommige buitenlandse sociologen voorspellen sinds enkele jaren een heropleving van het christelijke geloof bij een generatie die er nauwelijks mee is opgegroeid. Is dit jaarthema van KLJ, samen met de aandacht voor de Wereldjongerendagen, een aanwijzing voor het feit dat dit ook bij ons staat te gebeuren?

„Zelf beleefde ik de Wereldjongerendagen in Madrid”, vertelt Karel Billiet. „Jongeren zien deelname aan zo'n evenement als een zoektocht en ze vinden er een omgeving waarin ze authentiek zichzelf mogen blijven. Die sfeer willen we ook in onze organisatie oproepen, maar er is nog een lange weg te gaan. Toch bespeur je almaar meer tekens die wijzen op een positieve kentering. Het thema van onze cursus voor hoofdanimators is *De weg naar Compostela*. Ik denk dat we momenteel op een kruispunt staan. Vele KLJ-afdelingen houden vast aan traditionele elementen zoals de openingsvieringen, tegelijk kijken jongeren vandaag neutraal en onbevangen naar het geloof. Daar moesten we wat mee aanvangen.”

STANDPUNT

Bert CLAERHOUT

Onbehagen te midden van overvloed

„Goed nieuws in de kranten. Uitgedrukt in netto financieel vermogen blijft ons land, ondanks de crisis, een van de rijkste landen ter wereld. De Belg bezit gemiddeld 73.500 euro aan bankdeposito's, aandelen en andere financiële privévermogens. Zwitsers, Amerikanen en Japanners hebben het weliswaar nog beter, maar ons vermogen groeit wel een pak sneller aan. In 2012 dikte het geld op onze spaarboekjes en op andere rekeningen aan met maar liefst 7,1 procent. Daar staat tegenover dat de rijkdom in ons land erg ongelijk is verdeeld: 20 procent van de Belgen heeft meer dan 60 procent van de rijkdom in handen, terwijl de 20 procent armste gezinnen amper 0,2 procent van het totale vermogen bezit.

Er is nog een ander aspect. Hoewel we tot de meest welvarende landen ter wereld behoren, klagen we massaal over stress. Recent onderzoek van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) leert dat bijna 30 procent van de Vlamingen stress ondervindt op het werk. Ondanks pogingen van de sociale partners om die werkstress tegen te gaan, is het aantal klachten de afgelopen tien jaar toegenomen. Stress op het werk uit zich niet alleen in mindere prestaties en een gebrek aan motivatie, maar leidt vaak ook tot psychosomatische klachten en ziekten zoals chronische vermoeidheid, angstgevoelens, depressie en burn-out.

Burn-out en depressie zijn de sterkste stijgers bij de psychische aandoeningen. Geschat wordt dat nu al 15 procent van de Vlaamse bevolking door een burn-out wordt getroffen. Uit gegevens van het RIZIV, het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, blijkt tevens dat het aantal langdurig psychisch zieken in de afgelopen vijf jaar met 30 procent is toegenomen. Concreet betreft het honderdduizend mensen, een derde van het totaal aantal langdurig zieken. Het gebruik van antidepressiva en antipsychotica steeg sinds 2004 met bijna 50 procent. Dat de Belg in vergelijking met inwoners van andere landen veel meer pillen slikt – niet dat het in sommige buurlanden zoveel beter is – wijst erop dat er ondanks onze grote welvaart iets mis is met de geestelijke gezondheid van onze samenleving.

De volksmond leert dat geld of rijkdom niet gelukkig maakt en zowat alle religies en levensbeschouwingen herinneren ons daar voortdurend aan. Als je mensen vraagt waar het hen in het leven om te doen is, antwoorden ze doorgaans: een goed gezin, goede vrienden, een leuke job, respect, de vrijheid om te wonen en te gaan en te staan waar ze willen – alleen studenten stellen soms dat het erop aankomt veel geld te verdienen. Kortom, persoonlijke en sociale waarden halen het op geld en bezit. Geld is voor de meesten van ons gewoon een middel om andere waarden te realiseren, maar het garandeert op zich beslist geen gelukkig leven.

Desondanks lijken de economische waarden toch ons dagelijkse leven te beheersen. Het doen en laten – zowel van individuen als van bedrijven – is grotendeels gericht op prestatie en bezit. Het lijkt de wereld op zijn kop. We willen zoveel mogelijk en dat alles moet bovendien perfect zijn: werk, relaties, gezondheid, vakanties en noem maar op. Tot we beseffen dat er iets niet strookt met ons waardepatroon. Dan geraakt ons leven uit balans en krijgen we, ondanks de overvloed waarin we leven, af te rekenen met een gevoel van groeiend onbehagen. Dat gevoel veroorzaakt vaak stress en leidt tot ziekte.

Uit die negatieve spiraal geraken is niet altijd evident. Het veronderstelt dat we in ons leven afstand nemen van het dominante marktdenken, dat we de ratrace die roofoverval op ons lichaam pleegt, achter ons laten en dat we ervan afzien alles te willen bezitten wat de burens hebben. Kortom, dat we leren te leven met een 'economie van het genoeg' en dat we in functie daarvan bewuste keuzes maken.„

Speelse vormen, zoals een roodharige samaritaan, maken het thema leuk en aantrekkelijk. © KLJ